

№ 2.

Warszawa, d. 12 stycznia 1924 r.

№ 2.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Warszawa, Chmielna 2 m. 6, tel. 114-26.

Adres telegraficzny: „Metalowcy — Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 2 gr. 50 kwartalnie.

CENA POJEDYNCZEGO NUMERU Złp. 0 gr. 25.

Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

**SZWEDZKIE
ŁOŻYSKA
KULKOWE**

S K F

**Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14**

339

WALORYZACJA PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Zamieszczony w № 294 „Monitora Polskiego“ z dn. 28 grudnia 1923 r. komunikat ministerstwa skarbu, który podaliśmy w № 1 „Przemysłu Metalowego“ pod powyższym tytułem, uległ co do wymiaru podatku od obrotu następującej zmianie (Min. Sk. Dep. Pod. L. DP. 3048 (III) 23 z d. 31 grudnia 1923 r.).

I. Suma obrotu, wykazywanego zgodnie z postanowieniami ustępu 6. art. 53 ustawy w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. № 58 poz. 412), ma być podana w zeznaniach o obrocie za 2-gie półrocze 1923 r. w *markach polskich bez przerachowania na franki złote*.

II. Przedsiębiorstwa pierwszych dwóch kategorii handlowych i pierwszych pięciu kategorii przemysłowych, uiszczające po pierwszym styczniu 1924 r. podatek, przypadający od obrotu, osiągniętego w miesiącu grudniu 1923 r. winny obliczyć podatek i dodatki na rzecz związków samorządowych w markach polskich, dokonać ustawowych potrąceń, a pozostające do uiszczenia kwoty w markach przeliczyć na franki złote według kursu obowiązującego w dniu 2 stycznia 1924 r. (1 frank złoty = 1220 000 mk.).

Obliczone w ten sposób kwoty franków złotych wpłaca się do kas skarbowych według kursu franka złotego, obowiązującego w dniu wpłaty.

WALORYZOWANE ZALICZKI NA PODATKI.

Na zasadzie rozporządzenia ministra skarbu z dn. 15 grudnia 1923 r. (Dz. U. № 133 poz. 1105) płatnicy poszczególnych podatków mogą obecnie już wpłacać do kas skarbowych waloryzowane zaliczki w markach polskich na poczet tych podatków.

Kasy skarbowe obowiązane są zapisać zaliczki we frankach złotych, obliczając franki po kursie urzędowym, ogłaszanym codziennie przez departament kredytowy ministerstwa skarbu w „Monitorze Polskim“, oraz wydać specjalne pokwitowanie z napisem: „Wpłata zaliczki“.

STAŁA JEDNOSTKA DLA PAŃSTWOWEGO PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Na mocy rozporządzenia ministra skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. № 134 poz. 1112) wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane prowadzić księgę od obrotu (patrz „Przemysł Metalowy“ № 36 z 1923 r.) winny, począwszy od 1 stycznia 1924 r. dokonywać zamknięć miesięcznych w księgach obrotu w markach polskich z przeliczeniem na franki złote, według przeciętnej wartości franka złotego za odnośny miesiąc. Przeciętna wartość franka złotego będzie urzędowo ogłaszana oddzielnymi rozporządzeniami ministra skarbu.

Po raz pierwszy należy dokonać wyżej wymienionego zamknięcia za miesiąc styczeń r. b.

SPRAWY CELNE.

Rozporządzeniem ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu ogłoszonym w № 135 Dz. Ust. poz. 1127 ustalone zostały nowe opłaty manipulacyjne, mianowicie od towarów przywożonych, podlegających opłacie celnej—5% od sumy cła, najmniej jednak 0,50 franka złotego od przesyłki.

Od towarów wolnych od cła opłata manipulacyjna wynosić będzie najmniej 0,10 franka złotego od 100 kg. wagi surowej.

Od towarów wywożonych pobierać się będzie 0,02 franka złotego od 100 kg. wagi surowej.

NOWA TARYFA KOLEJOWA.

W numerze 136-ym „Dz. Ust. R. P.” została ogłoszona nowa taryfa kolejowa, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1924 r.

Zasadnicze zmiany, jak również porównanie nowe taryfy z przedwojenną rosyjską, były rozpatrywane w Nr. 48 „Przemysłu Metalowego”.

Obecnie podajemy kilka punktów nowej taryfy, specjalnie interesujących przemysł metalowy:

W zależności od sposobu przewozu przesyłek, dzieli się one na pośpieszne i zwyczajne.

W zależności od wagi, przesyłki dzielą się: na drobne (mniej niż 5000 kg.), na półwagonowe (5000 kg. i więcej), i całowagonowe (10000 kg. i więcej).

Przewoźne i inne opłaty w nowej taryfie wyraża się w jednostkach taryfowych, równych $\frac{1}{100}$ franka, którego kurs jest ogłaszany przez ministerstwo skarbu.

Nowa taryfa dzieli się — jak już zaznaczyliśmy w Nr. 48 — nie na 6 klas, jak poprzednio, lecz na 10 klas.

Klasyfikację, dotyczącą przemysłu metalowego, podajemy poniżej:

№№ grup nomenklatury	DZIAŁY I GRUPY TOWARÓW		Klasa taryfy dla przesyłek	
			drobnych	pół- i całowagonowe.
DZIAŁ X. WYTWORY PRZEMYSŁU METALURGICZNEGO.				
63.	Żelazo i stal surowe, oraz w półfabrykacjach.			
a.	Żelazo surowe (żeliwo) i stal surowa oraz żelazo i i stal w blokach walcowanych	II	VIII ¹⁾	
b.	Stopy żelazne (ferromangan, ferrosilicium, ferroaluminium, ferrochrom, ferrowolfram, ferromolibden, ferrosfosfor i t. p.	II	VII	
c.	Żelazo i stal handlowe, uniwersalne, arkuszone i profilowe (w tem belki, oprócz nitowanych z gr. 65)	II	VI ¹⁾	
d.	Błacha żelazna i stalowa, oraz blacha pokryta ołowiem, cynkiem lub cyną	II	VI	
e.	Drut wszelki, oprócz izolowanego z gr. 69 oraz galwanicznie pokrytego miedzią lub niklem z gr. 65	II	VI	
f.	Złom żelaza, stali i blachy, drut kolczasty stary, przerdzewiały z Dematu oraz części przedmiotów żelaznych, niezdatne do naprawy i użytku bezpośredniego, nadające się jedynie do przetopienia (żelastwo, szmelc), żelazo w odłamach, okruchach i obrzynkach oraz wióry i opiłki żelazne	III	VIII ¹⁾⁻²⁾	
64.	Inne metale i stopy metalowe, surowe, oraz w półfabrykacjach.			
a.	Cynk i ołów oraz blacha cynkowana i ołowiana	II	IV	
b.	Złom cynku, ołowiu, miedzi i mosiądzu (odłamy, okruchy, obrzynki, wióry i opiłki)	II	V	
c.	Miedź, mosiądz, nikiel, bronz (spiż), glin (aluminium), surowe i w półfabrykacjach	I	III	
d.	Złoto, srebro i platyna: w sztabach, proszku i odłamach	Klasa dla przes. pośp. ²⁾		

¹⁾ Za żelazo i stal surowe i w półfabrykacjach, oraz za żelastwo stare (szmelc), nadawane bez opakowania i bez wskazania ilości sztuk, należycie cechowanych, przewoźne oblicza się za ładowność podstawionego wagonu.

²⁾ Taryfę kl. VIII stosuje się jedynie do przesyłek wagonowych, określonych w liście przewozowym jako przeznaczone „do przetopienia” lub „na szmelc”.

³⁾ Za przesyłki złota, srebra i platyny przewoźne oblicza się według punk. 67 Postan. taryf.

DZIAŁ XI. WYTWORY PRZEMYSŁU MECHANICZNEGO I METALOWEGO.

65. Wyroby z żelaza, stali, blachy i drutu, oprócz maszyn i aparatów.

a.	Przęsta i dźwigary mostowe, arki, belki nitowane, kadzie, zbiorniki, pancerze okrętowe, beczki, kotły parowe, wały i kiesony	II	V
b.	Przybory kolejowe i tramwajowe, oprócz szyn, oraz części zapasowe taboru kolejowego i tramwajowego	II	VI
c.	Szyny kolejowe i tramwajowe	II	VII
d.	Naczynia, kotły kuchenne, wiadra i wanny: żelazne i blaszane, cynkowane, emaljowane i malowane, oraz pudełka i puszki blaszane	II ¹⁾	IV
e.	Balony, bidony, konwie i stągwie	II	IV
f.	Wyroby nożownicze i igielnicze	II	IV
g.	Okucia do drzwi, okien i pieców, ćwieki, gwoździe, nity, haki, śruby, zamki, łańcuchy, podkowy, osie, obręcze, hacele, hufnale i resory	II	IV
h.	Narzędzia i instrumenty rzemieślnicze, ogrodnicze i rolnicze	III	IV
i.	Przybory wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, oraz do ogrzewania, rury lane i ciągnione, radiatory, odlewy budowlane (drzwiczki do pieców, blachy kuchenne, fajerki, konchy, ruszty, zlewy i t. p.), piece, piecyki i żelazka do prasowania, sita i klatki druciane	II ¹⁾	IV
j.	Drut galwanicznie pokryty miedzią lub niklem oraz liny druciane	II	IV
k.	Kuchnie i kuźnie przenośne	II	IV
ł.	Inne wyroby z żelaza, stali, blachy lub drutu	I	III

66. Maszyny, aparaty i zegary, oraz ich części składowe.

a.	Maszyny rolnicze, ogrodnicze i służące do utrzymania dróg	III	IV
b.	Plugi parowe ²⁾ i motorowe oraz lokomobile	II	IV
c.	Pompy, sikawki i wiatraki amerykańskie, przybory wiertnicze, oraz instalacje do młynów i tartaków	II	IV
d.	Obrabiarki do drzewa i metali	II	IV
e.	Maszyny parowe, turbiny wodne i silniki wszelkie, oprócz elektrycznych z gr. 69	II	IV
f.	Maszyny do szycia, pisania i liczenia	I	III
g.	Aparaty i przyrządy techniczne i dezynfekcyjne, oraz wagi, oprócz aptekarskich i fizycznych	II	IV
h.	Przyrządy i instrumenty precyzyjne: naukowe, chirurgiczne, optyczne, fotograficzne i inne, oraz wagi aptekarskie i fizyczne	I	III
i.	Zegary i zegarki, oprócz złotych i srebrnych	I	III

67. Broń biała i palna.

Wszystkie przedmioty tej grupy . . . . . I III

68. Wyroby z innych metali i stopów metalowych.

a.	Wyroby z metali i stopów metalowych, oprócz wymienionych osobno	I	III
b.	Wyroby ze złota, srebra i platyny	Klasa dla przes. pośp. ²⁾	

69. Artukuly przemysłu elektrotechnicznego.

a.	Akumulatory, baterje (stosy), elementy	I	III
b.	Armatura elektryczna, lampki elektryczne (żarówki), lampy łukowe, bezpieczniki, korki do instalacyj elektrycznych, wyłączniki (kurki)	I	III
c.	Drut izolowany (przewodniki), sznury i kable elektryczne	II	IV
d.	Węgiel prasowany do lamp łukowych i bateryj	II	IV
e.	Maszyny, aparaty, silniki i liczniki elektryczne	I	III

Tablice opłat przewozowych, wyszczególnienie wszelkich innych opłat, specyfikacja towarów jakoteż przepisy załadowania i wylądowania zawarte są w tymże № Dz. Ust.

¹⁾ Za przesyłki klatek i sit drucianych, konwi blaszanych i wanien, nie ułożonych jedna w drugą, przewoźne przy przesyłkach drobnych (zwyczajnych lub pośpiesznych) oblicza się według taryfy, podwyższonej o 50%.

²⁾ Do kompletu pluga parowego należą: lokomobila, beczkowóz, wóz mieszkalny oraz niezbędne narzędzia.

³⁾ Za przesyłki wyrobów złotych, srebrnych i platynowych, przewoźne oblicza się według punktu 67 Postan. taryf.

Sredni kurs franków szwajcarskich w ubiegłym tygodniu.

—	2/1	3/1	5/1	7/1	8/1
—	1 118 500	1 118 500	1 274 000	1 428 000	1 740 000
<i>Kurs franka złotego waloryzacyjnego.</i>					
—	1 220 000	1 230 000	1 280 000	1 410 000	1 580 000

KURS FRANKA ZŁOTEGO DLA WPŁAT PODATKU MAJĄTKOWEGO w drugiej połowie grudnia 1923 r. został ustalony w sposób następujący: dla wpłat, uskuteczonych w dn. 17.12 1923 r. — 1 002 600 Mp., 18.12—1 120 700, 19.12—1 233 900, 20.12—1 203 250, 21.12—1 183 000, 22.12—1 165 000, 27.12—1 146 800, 28.12—1 208 400, 29.12—1 215 400, 31.12—1 220 600. (M. P. 7 z dn. 9.1 1924 r.).

PRZECIĘTNY KURS FRANKA ZŁOTEGO z r. 1923 dla przeliczania zaległości podatków bezpośrednich oraz odsetek i kar za zwłokę z roku 1923 i lat poprzednich ustalono na 150 000 Mp.; przy skutecznianiu w r. 1924 zaległych wymiarów podatków bezpośrednich na rok

1923 i lata poprzednie będzie liczony kurs z dn. 31.12 1923 r. — 1 220 000 Mp. (M. P. 7 z dn. 9.1 1924 r.).

I U NAS TO SAMO.

Buletyn miesięczny № 10 z r. 1922-go „Towarzystwa Banku Szwajcarskiego“ zawiera następujący ustęp w ocenie sytuacji ogólnej: „w Szwajcarii obawy wywołane inicjatywą socjalistyczną pobrania daniny majątkowej spowodowały nader prędką i bardzo dobitną zniżkę wszystkich walorów“.

I u nas, w oczekiwaniu niewyjaśnionych jeszcze sposobów pobrania podatku majątkowego, wytworzyła się niewspółmierność pomiędzy ceną akcji przedsiębiorstw przemysłowych a ceną złota. Obawa częściowego wywłaszczenia akcjonariuszów wpływa przynębiająco na kurs wszystkich akcji przemysłowych.

POSZUKIWANIE PRACY.

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Metalowego (ul. Czackiego 5 w Warszawie, tel. 319-03) poleca majstra giskiego z długoletnią praktyką, dobrego administratora. Według informacji, zasięgniętych przez Związek Pracowników, kandydat jest pierwszorzędną siłą fachową.

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych: Dyrektor Zarządzający inż. **S. J. Okolski.**
REDAKTOR inż. **Maurycy Chorzewski.**

CENY OGŁOSZEŃ: *Przed tekstem:* cała strona złp. 60 pół strony złp. 33; 1/4 strony złp. 20; 1/8 strony złp. 10.
Za „ „ „ „ „ 50; „ „ „ 30; „ „ „ 18; „ „ „ 9;

OGŁOSZENIE

Na zasadzie zezwolenia pp. ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu z d. 3 grudnia 1923 roku (Monitor Polski № 292 1923 r.), Rada i Zarząd Spółki Akcyjnej „**PIERWSZA FABRYKA LOKOMOTYW W POLSCE**“ ogłaszają subskrypcję na 1 250 000 akcji Spółki zwykłych na okaziciela wartości nominalnej Mk. 500 — na warunkach następujących:

1. Dotychczasowym akcjonariuszom przyznaje się prawo poboru 5 nowych akcji na każde 8 akcji poprzednich emisji po kursie Mk. 30 000 plus Mk. 5 000 na koszt druku i t. p., razem Mk. 35 000.

2. Akcjonariusze, mający liczbę akcji niepodzielną przez 8, mogą łączyć swe akcje celem pełnego wyzyskania swego prawa do poboru nowych akcji.

3. Wpłata za akcje winna być dokonana jednorazowo do dnia 14 lutego 1924 włącznie na rachunek Spółki do Banku Małopolskiego w Krakowie lub do Banku Handlowego w Warszawie i oddziałów tych Banków za przedłożeniem bądź akcji, bądź świadectw tymczasowych poprzednich emisji do ostemplowania.

Za wpłaty dokonane przed dnem 16 stycznia 1924 r. będzie przyznana bonifikata w sumie Mk. 2 500 od akcji; za wpłaty zaś dokonane między 16 a 25 stycznia — w sumie Mk. 1 000 od akcji; za wpłaty dokonane po tym terminie bonifikaty udzielane nie będą. Bonifikaty będą potrącone przy wpłacie należności za akcje.

4. Akcjonariusze, którzy w powyższym terminie z prawa poboru akcji nie skorzystają, — prawo to tracą.

5. Akcje nowej emisji uczestniczą w dywidendzie Spółki od dnia 1 stycznia 1924 r.

6. Akcje nieopbrane w sposób powyższy będą przyznane osobom i po cenie według uznania Zarządu, z zastrzeżeniem, iż cena ta nie może być niższą od kursu emisyjnego.

Armatura na parę i wodę:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Beczki żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski.

Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Dźwigniki—Łańcuchy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Żórawia 12. tel.: 29-64 i 220-00.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła“, Chłodna 5, tel. 47-78.

Imadła ślusarskie kute:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Konstrukcje żelazne:

„Auto-Motor“ S. A., Lwów, Kopernika 54—56.

* Inż. Gniazdowski i Janiszewski Sp. Akc. w Lublinie.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Konstrukcje żelazne, schody, ciepłarnie:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Kotły parowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kuto lane odlewy:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Kuźnie polowe:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Liny stalowe—Drut stalowy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Żórawia 12, tel.: 29-64 i 220-00.

Łańcuchy:

Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła“, Chłodna 5, tel. 47-78.

Odlewnie żelaza:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Odlewnie żelaza i metali:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Okna żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Pędnie:

Tow. Akc. „J. John“ w Łodzi.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Pompy:

Brandel, Witoszyński i S-ka, Grochowska 37.

Suwnice (krany) mostowe, przesuwne, dźwigi pionowe-elektryczne, transmisyjne, ręczne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Tokarki:

Tow. Akc. „J. John“ w Łodzi.

Wagi:

„Auto-Motor“ S. A., Lwów, Kopernika 54—56.

Wagony wąskotorowe osobowe i towarowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Walce młyńskie utwardzone:

St. Wejga i S-ka, Łódź, Senatorska 22, tel. 2-87.